

mentorhandleiding 17.1 DE WET INLEIDING

leerdoel

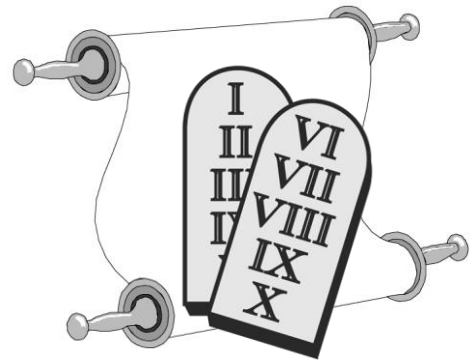
wat je gaat behandelen

bijbelstudie **Mat.22: 34-40**

lesstof

De wet als leefregel voor de dankbaarheid

Ieder die door Christus verlost wordt van zonde en dood zal Hem, als het goed is, zijn hele leven dankbaar zijn. Dat laat je zien in wat je zegt en doet. Uit dankbaarheid voor je verlossing wil je goede werken doen door de kracht van de Heilige Geest. In de Tien Geboden vinden we de regels voor het nieuwe leven. De goede werken die de Geest je leert doen zijn beslist niet een manier om iets te verdienen (zie les 13.4), maar een uiting van dank.

Het opschrift boven de wet

In het opschrift boven de 10 geboden laat God zien, dat Hij de bevrijder is van zijn volk. Hij wil door zijn wet zijn volk niet tot slaaf maken, maar juist een vrij leven geven voor Hem en met Hem. Door het houden van de wet gaat je leven bloeien. Gods regels zijn goed en heilzaam. Ze leren je te leven zonder zonde en slechtheid, in liefde voor God en de naaste.

Twee tafels, het dubbele gebod van de liefde

Christus heeft een samenvatting van de wet gegeven in Mat. 22 : 37-40. In de wet gaat het om je hart, om je liefde voor God en je naaste, want 'wie liefheeft, heeft de wet vervuld', Rom. 13 : 8. Het dubbele gebod van de liefde zien we terug in de twee tafels van de wet: gebod 1-4: God liefhebben met heel je hart; gebod 5-10: je naaste liefhebben als jezelf.

Uitleg en toepassing van de wet

Om de wet goed te leren begrijpen en toepassen zijn er drie regels die je bij elk gebod kunt gebruiken: -God verbiedt één zonde op een bepaald gebied, daarmee verbiedt Hij tegelijk andere zonden op dit gebied

-als God iets verbiedt, gebiedt Hij het tegenovergestelde; als Hij iets gebiedt, verbiedt Hij het tegenovergestelde

-het gaat bij het houden van de wet niet alleen om je buitenkant, je moet de wet in zijn diepte verstaan en ook van harte houden

wat je wilt bereiken

- kunnen uitleggen waarom de wet een regel van dankbaarheid is
- het dubbelgebod van de liefde kennen met Mat.22: 34-40
- opschrift en verdeling van de wet kennen en kunnen uitleggen
- de drie regels voor de uitleg van de wet kennen
- kunnen aangeven hoe je zelf de wet ervaart en hoe de wet functioneert in je relatie met God
- kennen HC zd 2 v/a 4; zd 34 v/a 92

de lesstof is verder uitgewerkt
in de map voor de jongeren

handvat voor de mentor:

zingen: Ps. 119; Ps. 147; E&R 54

bijbel: Mat. 5:17-48; Mat. 22:37-40; Rom. 13:8; 1 Kor. 5:7; Gal. 5:13-26

belijdenis: HC zd 2 vr/antw 4; HC zd 33 vr/antw 91; HC zd 34 vr/antw 92,93

literatuur: H.J. Boiten, De tien geboden, bijbelstudie in schetsen, uitgave mannenbond; E. Brink, Het woord vooraf, pag. 173-179; C. Bijl, Uit dankbaarheid leven, pag. 11-16; J. Douma, Verantwoord handelen, hfst. 5 (of de losse deeltjes).

lesindeling

bijbelstudie Mat.22: 34-40

34 Nadat de Farizeeën hadden vernomen dat hij de Sadduceeën tot zwijgen had gebracht, kwamen ze bij elkaar. 35 Om hem op de proef te stellen vroeg een van hen, een wetgeleerde: 36 'Meester, wat is het grootste gebod in de wet?' 37 Hij antwoordde:

'Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand. 38 Dat is het grootste en eerste gebod. 39 Het tweede is daaraan gelijk: heb uw naaste lief als uzelf. 40 Deze twee geboden zijn de grondslag van alles wat er in de Wet en de Profeten staat.'

- Waarom is de vraag van de Farizeeën een strikvraag?

- Het antwoord van de Here Jezus staat al in het OT. Zoek op: Deut. 6:5 en Lev. 19:18 en laat zien dat Jezus niet ineens een heel ander gebod geeft.

- Bespreek de stelling: Jezus vervangt de regels door de liefde. *Leg uit: Jezus wijst hier de Farizeeën, mannen van de strikte regels, op de liefde. Het is echter geen tegenstelling! Wie liefheeft doet Gods regels uit liefde voor Hem en zijn naaste. Liefde is de vervulling van de wet en dat laat Jezus zien in zijn leven.*

opdrachten

* *Opdracht om basiskennis van de wet en de indeling daarvan te checken, te herhalen en te activeren. Deze opdracht doe je met gesloten bijbel/boekjes!*

Als het resultaat tegenvalt: (t)huiswerk!

Verdeel onder elkaar de nummers 0, 1, 2, 3.....10. Het opschrift van de wet is het getal 0, de nummers zijn elk een gebod. Zeg op of vertel in eigen woorden om beurten het opschrift/gebod wat hoort bij het getal wat je kreeg en schrijf het nummer op de goede plek in de tabel.

Gods wet Opschrift:	
Twee tafels van de wet: God liefhebben met heel je hart:	Je naaste liefhebben als jezelf:
Gebod:	Gebod:

*Doe de opdracht 'drie uitlegregels' van de volgende pagina. **NB!! De drie regels gebruik je het hele jaar, deze opdracht kun je niet overslaan!! Leg ze goed uit en check of het begrepen is. Het is niet de bedoeling dat je inhoudelijk de geboden al gaat bespreken, ook niet bij Mat. 5, ze komen allemaal nog apart aan bod. Het gaat erom dat de jongeren de drie regels goed kennen en kunnen toepassen. (intrainen) Deze uitlegregels pas je toe bij het invullen van het schema voor de wet uit de jongerenmap.**

*De wet is de regel van de dankbaarheid. In het OT kregen de Israëlieten de 10 geboden na de bevrijding uit Egypte. De slavernij was voorbij, en God reguleerde de vrijheid, zodat ieder in vrede kon leven. Dat leer je o.a. uit het opschrift van de wet. *Leg uit.* God wilde zijn zegen geven in het naleven van de geboden, zie Deut. 6:1-8. Denk je in wat de voorlezing van de wet betekende voor een Israëliet in het OT, een kerklid nu, en jouzelf, elke zondagmorgen. Schrijf dat in de tekstballonnetjes (zie volgende pagina 'de wet en de hoorder') en bespreek het samen.

*Introduceer het project '10-nu', zie volgende pagina, en maak afspraken daarover. Met dit project werk je o.a. hieraan:

- jongeren geven in hun stijl en woorden iets wezenlijks door aan anderen, verwoorden is een leervorm
- je laat als groep de gemeente zien wat je zoal doet
- je kunt als jongeren iets betekenen in de gemeente door je uitwerking van de geboden
- hopelijk stimuleert het project allerlei contacten in de gemeente, tussen jongeren en kerkbladlezers, jongeren en gebruikers van het kinderblad, jongeren en senioren die de presentatie op de seniorenavond meemaken, enz. afhankelijk van de vorm die de groep kiest, meer 'dwarsverbanden'.

thuis verder werken en/of toetsen

lezen les 17.2; opdrachten om uit te kiezen:

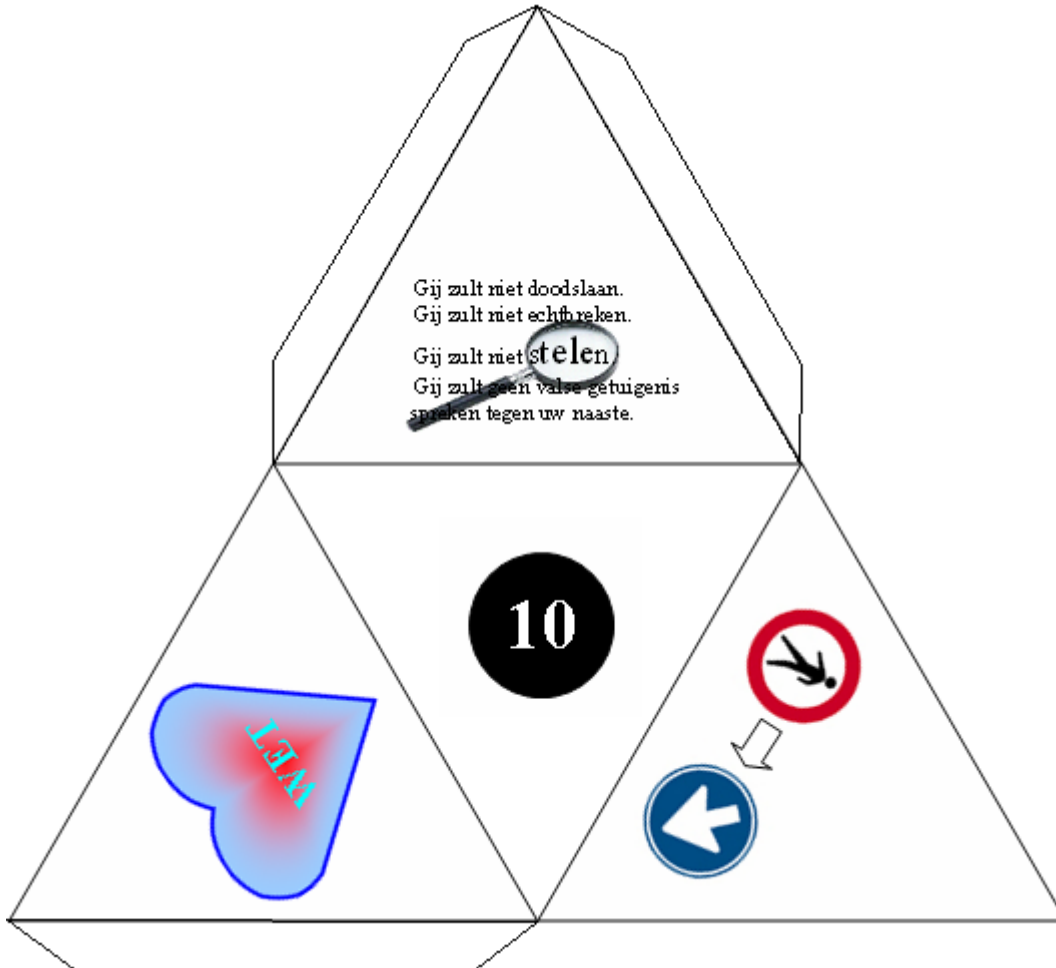
- Start met '10-nu'. Overleg over vorm en doelgroep en werk het uit voor het opschrift van de wet.
- Vergeet niet dat de wet een wegwijzer voor je dankbaarheid en liefde voor God is. Maak voor jezelf een bladwijzer/sticker op je spiegel/gedicht voor aan de wand enz. om je daar het hele jaar aan te blijven herinneren.

Drie uitleg regels

Om de wet goed te leren begrijpen en toepassen zijn er drie regels die je bij elk gebod kunt gebruiken:

- God verbiedt één zonde op een bepaald gebied, daarmee verbiedt Hij tegelijk andere zonden op dit gebied.
- als God iets verbiedt, gebiedt Hij het tegenovergestelde; als Hij iets gebiedt, verbiedt Hij het tegenovergestelde.
- het gaat bij het houden van de wet niet alleen om je buitenkant, je gedrag. Je moet de wet ook van harte houden.

Deze drie regels zijn uitgebeeld in de driehoek hieronder. Kun je dat uitleggen?

(Gebruik de plakrandjes, of knip ze af en neem plakband als je hem in elkaar zet)

Zoek op Mat. 5:17-48. Verdeel het gedeelte onderling en zoek uit welke van de drie regels je in jouw gedeelte tegenkomt. Vertel dat elkaar.

Knip deze driehoek thuis uit (evt. op stevig papier plakken), de lijnen rillen, vouwen en plakken. Leer de regels uit je hoofd en gebruik de driehoek bij de bespreking van alle 10 geboden dit jaar.

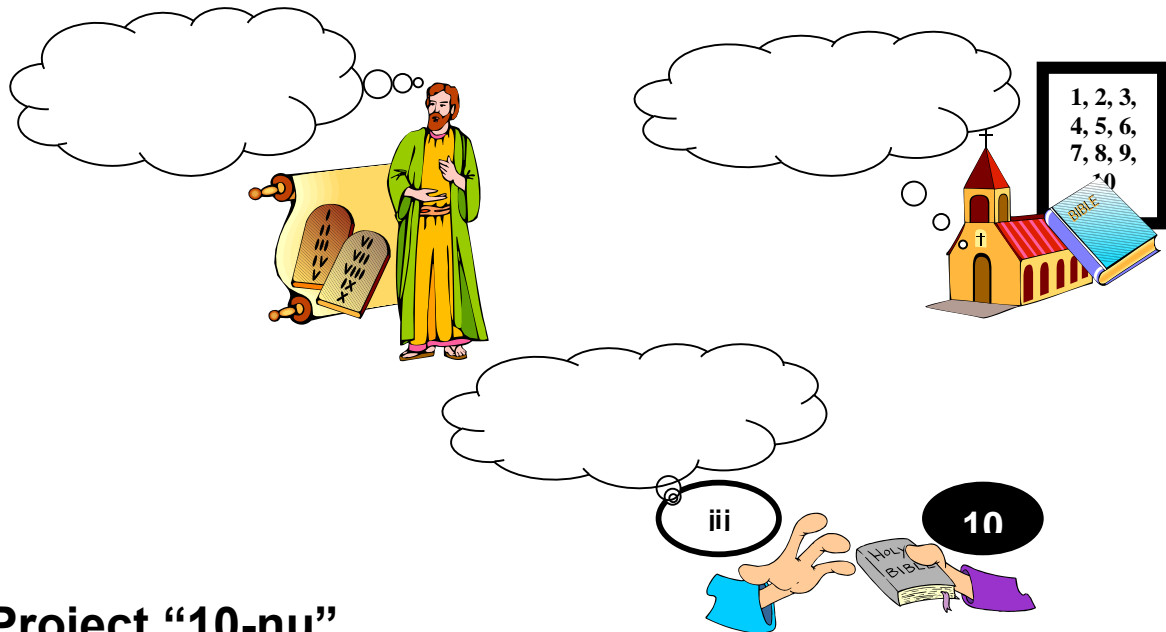
Voor de mentor: Maak een grote versie van deze driehoek voor de bespreking in de groep. Gebruik hem elke keer en varieer in de toepassing. (Individueel, tweetallen, groep; mondeling of schriftelijk of met een flapover; spelelement inbrengen met bijv. dobbelsteen; een puzzel maken over de uitleg en toepassing van het gebod waarin je de drie regels verwerkt enz.)

Je kunt de driehoek later dit jaar ook gebruiken voor herhaling, bijvoorbeeld:

- Noem een gebod ("het tweede") en geef de driehoek aan een groepslid, die kiest één van de regels en gebruikt die voor het tweede gebod. Daarna noemt hij een ander nummer ("het zesde") en geeft hem door aan een ander.
- Maak meerdere driehoeken, ieder met een eigen nummer in het midden. Schudden op tafel, ieder pakt een driehoek en werkt de regels uit voor zijn gebod.
- Maak van de driehoek een piramide (uitknippen met plakranden, rillen en met de plaatjes buiten in elkaar zetten). Rol hem over tafel, de zijde die onder komt, bepaalt wat je moet doen, de regel toepassen op het gebod wat aan de beurt is of (bij het nummer) het gebod opzeggen/in eigen woorden vertellen.

De wet en de hoorder

Schrijf in de tekstballonnen wat iemand denkt/ervaart bij voorlezing van de wet in OT, NT-kerk, jijzelf.

Project “10-nu”

Het hele jaar door werk je met de groep aan het project ‘10-nu’. Leg uit wat de bedoeling is en bedenk een leuke naam voor het project.

Telkens als er een gebod behandeld wordt, maak je iets **voor de gemeente** onder het motto: De 10 geboden vandaag. Het is de bedoeling dat je verslag doet van jullie bespreking en/of het gebod uitwerkt voor (een deel van) de gemeente. Je doet het in je eigen woorden en op je eigen manier. Je zorgt dat je het gebod uitlegt en uitwerkt wat het voor vandaag betekent. Hoe kun je het houden? Hoe dien je God door dit gebod? Hoe laat je je liefde en dank zien? Wat is christelijke levensstijl op dit punt?

De **inhoud**: Bedenk wat je wilt zeggen over dit gebod, met hulp van de bespreking in de groep, de drie uitlegregels, de lessen uit de map, het ingevulde schema, enz.

Kies je **vorm**: Je kunt denken aan een artikel in het kerkblad, een gedicht, een poster in de hal van de kerk, een werkblad voor jeugd/tieners, een kaart voor ouderen, een cartoon (met uitleg), een soort ‘notulen’ van de bespreking, een brief, een presentatie op de seniorenavond, enz.

Kies je **doelgroep**: Bedenk voor wie je het gebod uitwerkt. Voor kinderen, leeftijdgenoten, ouderen, volwassenen, iedereen, de kerkenraad, enz. Stem wat je maakt af op je doelgroep.

Verdeel de werkzaamheden: Zorg dat iedereen aan bod komt door het jaar heen. Je kunt samen afspreken of ieder voor zich werkt, of dat je werkt in groepjes. *Mentor: Als er een parallelgroep is die dezelfde stof behandelt, stem het dan op elkaar af. Geen 3 stukjes tegelijk over hetzelfde in het kerkblad, maar spreiding van vorm).*

Regel de **praktische zaken**: Wanneer moet het af zijn, waar ingeleverd, regel een check met de mentor (*voorkom missers door altijd zelf eerst door te lezen wat naar anderen gaat!, als mentor ben je verantwoordelijk en kun je de jongeren beschermen tegen uitglidders*). Geef hulp waar nodig (*jongeren kunnen elkaar ook heel goed helpen!*) maar sla niemand over, pas eerder de taken aan).

Tip: Als er meerdere groepen zijn die dezelfde stof behandelen kun je ook het jaar door werken aan een mini-tentoonstelling. Vraag wel een goede regeling en volharding.